

Sygn. akt II K. 302/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2016 roku.

Sąd Rejonowy w Golubiu-Dobrzyniu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Leszek Osiński

Protokolant: st. sekr. sądowy Barbara Dera

w obecności oskarżyciela Prok. Rej. I. M.

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2016 roku

sprawy W. R.

syna L. i S. z domu M.

urodz. (...) w miejscowości W.

oskarżonego o to, że: w dniu 12 sierpnia 2016 roku w Z., powiat (...) (...), województwo (...) będąc w stanie nietrzeźwości 0,71 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu kierował ciągnikiem rolniczym m-ki C. nr rej. (...) po drodze publicznej, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Lipnie, sygnatura akt II K 533/14 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości tj. o czyn z art. 178 a §1 kk w zw. z art. 178a §4 kk oraz wbrew orzeczonemu prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Lipnie sygnatura akt IIK 533/14 zakazowi kierowania wszelkich pojazdów mechanicznych na okres trzech lat od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia 13 listopada 2017 roku i wbrew Decyzji Starosty G.- (...) nr (...) (...)KT z dnia 31 sierpnia 2015 roku o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kat. A, B i T

tj. o przestępstwo z art. 178a § 4 kk oraz art. 244 kk i art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk

ORZEKA:

I. uznaje oskarżonego W. R. za winnego popełnienia zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu z tym ustaleniem, iż stanowi on występki z art. 178a § 4 kk i art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to po myśli art. 11 § 3 kk na mocy art. 178a § 4 kk wymierza mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 42 § 4 kk orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;

III. na mocy art. 43a § 2 kk orzeka od oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (nr konta (...));

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty sądowej i obciąża go wydatkami poniesionymi w sprawie w wysokości 70 (siedemdziesiąt) złotych.

II K 302/16

UZASADNIENIE

12 sierpnia 2016 roku w godzinach rannych W. R. przebywał w miejscu swojego zamieszkania w miejscowości A.. Tam spożywał alkohol w postaci piwa. W tym czasie jego syn wykonywał prace polowe. Około godziny 13.00 syn

zadzwoił do W. R., aby ten pomógł mu przy podorywaniu obornika. W. R. wyjechał wobec tego z zabudowań ciągnikiem rolniczym marki C. z roztrzascaczem obornika. Po przejechaniu około 300 metrów drogi gruntowej, wjechał na drogę wojewódzką nr (...) i kontynuował jazdę w kierunku pola swego syna. W trakcie jazdy został zatrzymany do kontroli przez patrol policji z KPP w G.-D.. W trakcie kontroli ustalono, iż zatrzymany nie posiadał przy sobie dowodu rejestracyjnego pojazdu oraz dowodu zawarcia umowy ubezpieczenia OC. W. R. został ponadto poddany badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Badania przeprowadzone o godzinie 13.20 i 13.37 przyniosły odpowiednio wyniki 0,71 i 0,69 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu. Zatrzymany przyznał, iż przed jazdą spożywał alkohol.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego – k. 16;
- protokół badania na zawartość alkoholu – k. 2-2v..

W. R. był uprzednio karany za czyny z art. 178a § 1 kk i art. 178a § 4 kk. Orzekano wobec niego karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Lipnie z dnia 5 listopada 2014 roku w sprawie II K 533/14 orzeczono ponadto środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Zakaz ten obowiązywał w momencie prowadzenia pojazdu mechanicznego w dniu 12 sierpnia 2016 roku. W związku z treścią powołanego wyroku, Starosta G.- (...) na mocy decyzji z 31 sierpnia 2015 roku cofnął W. R. uprawnienia do kierowania pojazdami. Odpis decyzji został doręczony W. R..

Dowód:

- karta karna – k. 21;
- odpisy wyroków – k. 24-26;
- wyjaśnienia oskarżonego – k. 34;
- odpis decyzji Starosty G.- (...) – k. 45;
- dane osobopoznawcze – k. 18.

Oskarżony W. R. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i na etapie postępowania przygotowawczego złożył wyjaśnienia, które stały się podstawą ustaleń faktycznych w sprawie. Wyjaśnił, iż w dniu zdarzenia spożywał alkohol. Następnie został poproszony przez syna o pomoc w wykonaniu prac polowych. W związku z tym postanowił przejechać ciągnikiem rolniczym z podpiętym roztrzascaczem obornika na pole syna. Przejazd wymagał pokonania kilkuset metrów, w tym około 300 metrów po drodze wojewódzkiej nr (...). Oskarżony przyznał przy tym, iż miał świadomość ciężącego na nim zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych (k. 16). Stwierdził ponadto, iż chyba otrzymał decyzję właściwego starosty o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami (k. 34). Podczas rozprawy głównej oskarżony potwierdził swoje wcześniejsze wyjaśnienia, wskazując ponadto, iż pracuje na umowę o pracę na czas nieokreślony z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 1.600 złotych (k. 58). Sąd uznał powyższe wyjaśnienia za wiarygodne. Tłumaczą one w jaki sposób doszło do zatrzymania oskarżonego do kontroli. Wskazują także na uprzednie dobrowolne spożywanie alkoholu oraz powód jazdy ciągnikiem rolniczym po drodze publicznej. Sąd nie znalazł powodów, aby relację tę zakwestionować. Znajduje ona potwierdzenie w protokole badania oskarżonego na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. W sprawie bezsporne było, iż w chwili zatrzymania oskarżony znajdował się w stanie nietrzeźwości. Już podczas kontroli oskarżony przyznał wszak, iż wcześniej, w godzinach rannych, spożywał alkohol (k. 2v.). W ocenie sądu wyniki badań są wiarygodne. Badania zostały przeprowadzone przy użyciu sprawnego urządzenia pomiarowego przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę i przeszkolenie w tym względzie. Podstawą ustaleń faktycznych były także dane dotyczące uprzedniej karalności oskarżonego. Okoliczności wcześniejszych skazań również nie były przedmiotem sporu stron. W aktach sprawy znajduje się ponadto decyzja (...) G.- (...) z 31 sierpnia 2015 roku w przedmiocie cofnięcia W. R. uprawnień do kierowania pojazdami (k. 45).

Odpis decyzji został przesłany oskarżonemu, co jednoznacznie wynika z adnotacji zawartej w decyzji. Oskarżony sam przyznał zresztą, iż „chyba” otrzymał pismo ze starostwa w tej kwestii. Treść decyzji przekonuje, iż rzeczywiście tak było. W tym stanie rzeczy należało przyjąć, iż oskarżony w dniu zdarzenia wiedział o uprzednim cofnięciu uprawnień przez właściwego starostę.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej materiał dowodowy, sąd uznał oskarżonego W. R. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tym ustaleniem, iż zakwalifikował go jako występku z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk. W przedmiotowej sprawie nie budziło wątpliwości stron, iż oskarżony w dniu 12 sierpnia 2016 roku dobrowolnie spożywał alkohol, wprowadzając się w stan nietrzeźwości. Następnie, mając świadomość swojego stanu, prowadził pojazd mechaniczny po drodze publicznej. Uczynił to pomimo wcześniejszego skazania za czyn z art. 178a § 4 kk przez Sąd Rejonowy w Lipnie z 5 listopada 2014 roku w sprawie II K 533/14 i wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Jego zachowanie wyczerpało zatem znamiona występkę z art. 178a § 4 kk. Czyn ten pozostaje w kumulatywnej kwalifikacji (art. 11 § 2 kk) z czynem z art. 180a kk. Oskarżony miał wszak świadomość, iż prowadził pojazd mechaniczny mimo uprzedniego cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami na podstawie decyzji (...) G.- (...) z 31 sierpnia 2015 roku. Oskarżony potwierdził przy tym fakt otrzymania stosownego pisma w tym zakresie z właściwego starostwa (k.34). Sąd nie podzielił zapatrywania oskarżyciela publicznego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu, eliminując z niej kwalifikację z art. 244 kk. Strony o fakcie tym zostały uprzedzone (k. 58). W tym zakresie sąd oparł się na niekwestionowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych poglądzie, iż opis czynu z art. 244 kk w pełni zawiera się w znamionach czynu stypizowanego w art. 178a § 4 kk (por. np. wyrok SN z 16.01.2014 r., V KK 213/13, Lex 1418900, wyrok SO w Gliwicach z 18.11.2014 r., VI Ka 520/14, Lex 1796898). Stąd też redukcja prawnokarnej oceny czynu oskarżonego.

Uznając oskarżonego W. R. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, sąd po myśli art. 11 § 3 kk na mocy art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. W ocenie sądu kara ta – tak co do rodzaju, jak i wysokości, jest adekwatna do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu. Zważyć trzeba, iż art. 178a § 4 kk stanowiący podstawę wymiaru kary jest zagrożony wyłącznie karą pozbawienia wolności w wymiarze od 3 miesięcy do 5 lat. W tym kontekście wymierzona kara nie może razić swą surowością. Sąd przy jej wymiarze miał na uwadze uprzednią dwukrotną karalność oskarżonego za czyny podobne z art. 178a § 1 kk i art. 178a § 4 kk. Ze skazań tych oskarżony nie wyciągnął żadnych wniosków. Postawiona wobec niego pozytywna prognoza kryminologiczna wyrażająca się w warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności uległa falsyfikacji. Kolejne przestępstwo w niniejszej sprawie zostało bowiem popełnione w okresie próby płynącym w sprawie SR w Lipnie. Okoliczności te wskazują na całkowity brak poszanowania obowiązującego porządku prawnego, warunków próby oraz zakazu prowadzenia pojazdów ze strony oskarżonego. Swoim zachowaniem, popełniając po raz kolejny przestępstwo, dowiódł on, iż obce są mu obowiązujące normy prawne, którym nie zamierzał się podporządkować. Okoliczności zdarzenia wskazują, iż oskarżony jest osobą lekkomyślną i nieodpowiedzialną. Zdaje się nie zdawać sobie sprawy z wagi czynu i zagrożenia, jakie powoduje nietrzeźwy uczestnik ruchu drogowego. Decydując o rodzaju kary, sąd miał na uwadze, iż dotychczas oskarżony był dwukrotnie karany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby. Możliwość zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności nie odwoła jednak oskarżonego od popełnienia kolejnego przestępstwa. Tym samym nie ulega wątpliwości, iż zastosowanie obecnie kary wolnościowej nie będzie realizowało jej prewencyjnego i wychowawczego celu. Sąd nie może wziąć po raz kolejny ryzyka pozostawienia oskarżonego na wolności w sytuacji, gdy po raz trzeci popełnił on czyn o znacznej społecznej szkodliwości, zagrażający bezpieczeństwu oraz życiu i zdrowiu pozostałych uczestników ruchu drogowego. Byłaby to niczym nieuzasadniona gratyfikacja, która nie znalazłaby zrozumienia w odbiorze społecznym. Z tych też względów sąd nie zdecydował o zastosowaniu art. 37a kk i wymierzeniu kary o charakterze wolnościowym. Stoi temu na przeszkodzie przestępcza przeszłość oskarżonego. Jego dotychczasowa postawa nie daje rękojmi, że w przyszłości przy obecnym orzeczeniu kary wolnościowej będzie on przestrzegał porządku prawnego. Jeszcze raz należy wskazać, iż oskarżony dostał już dwukrotnie szansę na resocjalizację i poprawę zachowania w warunkach wolnościowych. Jak dowodzi tego niniejsze postępowanie, szansy tej nie wykorzystał. Orzeczona kara pozbawienia wolności ma wobec tego charakter bezwzględny. Sąd ma przy tym pełną świadomość, iż wymierzenie kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania winno być środkiem o charakterze wyjątkowym, kiedy inna kara lub środek

karny nie może spełnić celów kary. Jak już jednak wskazano, dotychczasowe próby resocjalizacji oskarżonego w warunkach wolnościowych okazały się nieskuteczne. Oskarżony nadal wchodził w konflikt z prawem, ostentacyjnie wręcz łamiąc warunki okresu próby oraz orzeczone zakazy prowadzenia pojazdów. Retorycznym zatem pozostaje pytanie w jaki sposób orzeczenie kary grzywny lub kary ograniczenia wolności miałyby doprowadzić do realizacji celów prewencyjnych i wychowawczych. Skoro bowiem oskarżony – mimo świadomości możliwości zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności – nadal łamał obowiązujące normy prawne, to orzeczenie obecnie kar wolnościowych byłoby niesprawiedliwe i zupełnie nieskuteczne z punktu widzenia wskazanych celów. W przekonaniu sądu tylko kara detencyjna jest w stanie zmusić oskarżonego do zmiany zachowania i poszanowania porządku prawnego. Okres odbywania kary będzie stanowił czas na krytyczną refleksję dotychczasowych poczynań. Oskarżony musi zrozumieć wagę czynu i jego niebezpieczeństwo. Wydaje się, iż dotychczas aspekt ten całkowicie lekceważył. Zachowanie oskarżonego stanowiło zarazem wyraz braku poszanowania dla orzeczeń sądów w sprawach poprzednich. Oskarżony nie traktował ich poważnie, czując się bezkarnie. Obecne orzeczenie musi to zmienić, w czym zawiera się cel wychowawczy orzeczonej kary. Na wymiar kary wpłynął także stopień stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu (0,71 mg/l). Przekraczał on znacznie dopuszczalną prawem normę.

Na mocy art. 42 § 4 kk orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Zważyć w związku z tym trzeba, iż w niniejszej sprawie oskarżony został po raz kolejny skazany za czyn z art. 178a § 4 kk. Orzeczenie o dożywotnim zakazie ma zatem charakter obligatoryjny, od którego ustawodawca nie przewiduje żadnych wyjątków. Dodać jedynie należy, iż dotychczasowe zachowanie oskarżonego przemawia jednoznacznie za potrzebą takiego rozstrzygnięcia. Oskarżony już po raz trzeci prowadził pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości, stwarzając zagrożenie dla siebie i pozostałych uczestników ruchu drogowego. Okoliczność ta przemawia za koniecznością bezwzględnego wyeliminowania go z uczestnictwa w ruchu.

Na mocy art. 43a § 2 kk orzeczono wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Także orzeczenie w tym zakresie ma charakter obligatoryjny. Zważyć należy, iż kwota świadczenia jest najniższą możliwą do orzeczenia. Sąd uwzględnił przy tym sytuację majątkową oskarżonego oraz wysokość jego wynagrodzenia (1.600 złotych).

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o opłatach w sprawach karnych, zasądzając od oskarżonego kwotę 180 złotych tytułem opłaty oraz obciążając go wydatkami w kwocie 70 złotych. Orzeczenie w tej części uwzględnia wynik procesu, w którym dowiedziono sprawstwa oskarżonego. Na poniesienie tych stosunkowo niskich kosztów pozwalają także dochody oskarżonego. W. R. pracuje, osiągając stały dochód w kwocie 1.600 złotych miesięcznie. Zapłata kosztów nie narazi jego i jego rodziny na uszczerbek w utrzymaniu.